

STAVANGERREGIONEN HAVN IKS

Styremøte 6. april 2016

Til medlemmene i styret for Stavangerregionen Havn IKS

**CLOSE
TO** *people
energy
business
nature*

Dato/Date:
Stavanger, 1. apr. 2016

INNKALLING TIL MØTE I STYRET 06.04.2016

Det innkalles herved til møte i styret for Stavangerregionen Havn IKS

onsdag 6. april 2016 kl 16.00

Møtet avholdes i Strandkaiaen 46.

Vedlagt følger:

- Saksliste for møtet.
- Innstillingene til sakene. Saker unntatt offentlighet vedlegges som egen fil.

Det vil bli servert kaffe og smørbrød.

Innkalling av vararepresentanter vil bli sendt separat.

Eventuelle forfall bes meldt til Hilde Frøyland på hilde.froyland@stavanger.havn.no eller tlf 41 22 05 27.

Med vennlig hilsen

Sissel Hegdal
Styrets leder

Merete Eik
Havnedirektør

STYRET FOR STAVANGERREGIONEN HAVN IKS

SAKSLISTE FOR MØTE 06.04.2016

Sak nr.	Sakstittel
----------------	-------------------

15/16	Protokoll fra styremøte 24.02.16
16/16	Havnedirektørens orientering
17/16	Styrets beretning og årsregnskap 2015 Stavangerregionen Havn IKS og konsern
18/16	Skur 6, Strandkaaien – status og forventning rehabiliteringsarbeider
19/16	Mekjarvik – bygging av 400 tonns pullert
20/16	Kompetanseheving ledere
21/16	Havneområder i Risavika - Risavika Terminal AS. Unntatt off. §23
22/16	Mekjarvik – erverv av landareal til ny kai. Unntatt off. §23
23/16	Risavika – uavklarte forhold. Unntatt off. §23
24/16	Eierskap i Risavika Havn AS. Unntatt off. §23
25/16	Gamle utenriksterminalen. Unntatt off. §23
26/16	Siriskjær – Prosesskrifter til Gulating lagmannsrett. Unntatt off. §23
27/16	Eventuelt

Sak 15/16

Protokoll fra styremøte 24.02.2016

Møtedato: 24.02.2016

Møtenr.: 1

**CLOSE
TO** *people
energy
business
nature*

Styret for Stavangerregionen Havn IKS Protokoll

Til stede: Sissel Knutsen Hegdal
Dagny Sunnanå Hausken
Eivind Enoksen

Hilde Karlsen (vara for Arnt-Heikki Steinbakk)
Bjørn Kahrs
Knut Georg Nilsen

Forfall: Arnt-Heikki Steinbakk
Kirsten Lode (vara kunne ikke møte)
Ommund Vareberg (rep)

Fra administrasjonen møtte havnedirektør Merete Eik og økonomi- og adm.sjef Hilde Frøyland, samt daglig leder Odd Bjørn Bekkeheien i Stavangerregionen Havnedrift AS.

Møtet ble avholdt i selskapets møtelokale, Strandkaiaen 46, Stavanger.

Styremøtet startet kl 16.00 og ble ledet av Sissel Knutsen Hegdal.

Maritim sjef Trond Andersen i Stavangerregionen Havnedrift AS møtte til sak 02, vedrørende ordensforskriften og fartsforskriften, og til sak 08.

Advokat Sven Anders Drangsholt møtte til sak 09. Advokat Toralf Haver møtte til sak 09, sak 10 og sak 12.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge: sak 02 om temaene ordensforskriften og fartsforskriften, sak 08, sak 09, sak 12 og sak 10. Utover dette ble sakslisten fulgt.

Hilde Karlsen forlot møtet kl 18.30 under behandling av sak 11.

Følgende saker ble behandlet:

Sak 01/16 Protokoll fra styremøte 15.12.15
Vedtak: Protokollen ble enstemmig vedtatt.

- Sak 02/16 **Havnedirektørens orientering februar 2016**
Havnedirektøren tilføyde informasjon om brev av 10.02.16 fra Kystverket om bruk av havnekapitalen til støtte til arrangementet Tall Ships Races 2018 og at dette forutsetter godkjenning fra Samferdselsdepartementet.
Vedtak:
02.1) Havnedirektørens fremleggelse av informasjon om drift og annet relevant ekstern/internt arbeid tas til orientering.
02.2) Havnedirektøren forespør Stavanger kommune hvilken forventning de har til støtte fra SRH til Tall Ships Races 2018, og fremlegger til neste styremøte forslag til støtte til arrangementet.
- Sak 03/16 **Foreløpig regnskap 2015 – Stavangerregionen Havn Eiendom AS**
Vedtak: Resultatrapporten tas til orientering.
- Sak 04/16 **Foreløpig regnskap 2015 – Stavangerregionen Havnedrift AS**
Vedtak: Resultatrapporten tas til orientering.
- Sak 05/16 **Foreløpig regnskap 2015 – Stavangerregionen Havn IKS**
Vedtak: Resultatrapporten tas til orientering.
- Sak 06/16 **Statusrapportering pr 2. halvår 2015 - strategiplan**
Vedtak: Havnedirektørens statusrapportering pr 2. halvår tas til orientering.
- Sak 07/16 **Statusrapportering om arealutvikling**
Vedtak:
07.1) Rapportering om status for arbeidet med arealutvikling tas til orientering.
07.2) Havnedirektøren gis fullmakt til å få revidert strategisk arealplan for havneområder hvor Stavanger sentrum får første prioritet.
- Sak 08/16 **Klage fra Åmøy Fjordferie på støy fra aktivitet på sjø**
Dagny S. Hausken, som opprinnelig fremmet saken, er hittil fornøyd med utfall i saken, men ønsker avklaring på kranbruken.
Vedtak: Styret tar saken til orientering.
- Sak 09/16 **Klage til Skatteklagenemda – veien videre. Unntatt off. §15. Egen protokoll**
- Sak 10/16 **Mekjarvik – Erverv av grunn for ny kai. Unntatt off. §23. Egen protokoll**
- Sak 11/16 **Risavika øst – kjøpsopsjon til Risavika Havn AS og mulig utfylling i sjø. Unntatt off. §23. Egen protokoll**
- Sak 12/16 **Risavika – uavklarte arealforhold. Unntatt off. §23. Egen protokoll**
- Sak 13/16 **Eierskap i Risavika Havn AS. Unntatt off. §23. Egen protokoll**

Sak 14/16 **Eventuelt**
Ingen saker ble fremmet.

Møtet ble hevet kl 19.00.

Sissel Knutsen Hegdal

Bjørn Kahrs

Sett: Kirsten Lode

Dagny Sunnanå Hausken

Sett: Arnt-Heikki Steinbakk

Knut Georg Nilsen

Eivind Enoksen

Sak 16/16

Havnedirektørens orientering

CLOSE
TO *people*
energy
business
nature

SAK NR.: 16/16
MØTEDATO: 06.04.2016

Til styret for S.R.H. IKS

Arkiv: 15/30

Saksbeh.: Merete Eik
Innstill. dato: 31.03.2016

Havnedirektørens orientering april 2016

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Voteringsresultat:
Styret for SRH IKS	16/16	06.04.2016	

Forslag til vedtak:

- 16.01 «Havnedirektørens fremleggelse av informasjon om drift og annet relevant eksternt/internt arbeid tas til orientering.»
- 16.02 «Styret støtter prinsippet om at bidrag til Tall Ships Races 2018 skal være relatert til maritime aktiviteter.»

MARKEDSSEMINAR

Havneforeningen arrangerte ultimo februar et landsomfattende markedsseminar for alle havner, også medlemmene i KS Bedrift Havn. Seminaret ble avholdt i Drammen Havn og hadde fokus på godstransport og å flytte gods fra vei til sjø. Noen rederier var også invitert med på seminaret, blant annet NCL og Samskip. Daglig leder, Kurt Ommundsen, i Risavika Terminal deltok også, og innlegget fra Rogaland var godt samkjørt mellom havnedirektøren og Ommundsen.

HAVNEFORENINGER

I Norge er det i dag to havneforeninger som huser havnemedlemmer fra hele norskekysten. Det er Norsk Havneforening og KS Bedrift Havn.

Norsk Havneforening er en medlems- og interesseorganisasjon med 49 medlemshavner og KS Bedrift Havn er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon som har noe færre medlemmer. SRH er medlem i KS Bedrift Havn.

Begge foreningene jobber med havnenes rammevilkår ved å jobbe med myndigheter og næringsaktører, samt ved å samarbeide med andre organisasjoner og aktører. Foreningene arbeider også for at de ansatte i havnene og kommunene opprettholder en høy faglig kompetanse gjennom utvikling av kurs og andre etterutdanningstilbud. Foreningene tilbyr juridisk bistand innen havnerett, og gir råd innen arbeidsrett og arbeidsliv. KS Bedrift Havn er i tillegg en arbeidsgiverforening og representerer medlemsbedriftene i forhandlingene om nye tariffavtaler. Tariffavtalene gir havnene tilgang til et moderne og rammepreget avtaleverk som åpner for stor lokal handlefrihet. SRH som IKS trenger medlemskapet i en arbeidsgiverforening i motsetning til KF-selskaper og havner organisert etter §27 i kommuneloven. Disse kan benytte seg av kommunens medlemskap i KS.

Det har vært et aktuelt tema de siste par år om nødvendigheten av to foreninger, da flere medlemmer har ytret ønske om å samles i én organisasjon, samt at oppmerksomheten og tyngden i det offentlige rom anses som vesentlig bedre dersom alle samles i en og samme organisasjon.

Det siste året har en arbeidsgruppe på fire personer, to fra hver av de respektive styre/havneutvalg, arbeidet med å se på mulighetene for en sammenslåing. Etter en spørreundersøkelse i alle havnene, er det kommet klart til uttrykk at dette er ønskelig. Arbeidsgruppen har også vært på studietur i Danmark og Sverige for å se på deres løsninger.

Tidlig i mars deltok havnedirektøren på en workshop for alle havner i regi av arbeidsgruppen for å diskutere videre fremdrift i saken.

SEATRADE GLOBAL

Seatrade Global er verdens største samling i cruisebransjen, og ligner en del på ONS. Messen består av både en konferanse- og en utstillingsdel. I alle år har den vært arrangert i Miami, men på grunn av byggearbeid der skjer det hele i tre år til i Fort Lauderdale. 800 utstillere og langt over 11.000 delegater er sammen med hele toppsjiktet i cruisebransjen, det som smeltes sammen til en svært viktig og nyttig messe å være på. I løpet av uken fikk de fleste rederiene gleden av å treffe en

eller flere av de tre utsendte medarbeidere fra havnen, som besto av cruiseutvikler Anders Bang Andersen, salgs- og markedssjef Eivind Hornnes og havnedirektøren.

IKSet har en liten eierpost i Cruise Norway og medlemskap i Cruise Europe. Begge disse har stand på utstillingen, og de arrangerer mottakelser for at havne- og rederifolk skal snakkes. Stavanger kan bruke begge disse standene til samtaler og møter, men er tydeligst til stede på Cruise Norway sin utstilling.

LANDSTRØMSUTREDNING

Stavanger kommune har i forbindelse med behandling av styrets melding til eierne fra Stavangerregionen Havn IKS, gjort følgende vedtak i bystyret:

«Miljøprofilen til Stavanger Havn IKS bør forsterkes, og det planlegges og utredes for landstrømtilkobling for cruiseskip i tillegg til supply-båter»

Dette vedtaket er blitt oversendt havnen, og det planlegges p.t. med å undersøke tilsvarende utredninger vedr landstrømtilkobling til cruise i København og Oslo for deretter å legge frem en sak for styret i mai med et forslag for status og eventuell videre fremdrift.

TALL SHIPS RACES 2018

I havnedirektørens orientering i februar ble det informert om spørsmål som ble fremmet fra Kommunalutvalget i forbindelse med behandling av saken om *Styrets melding til eierne 2015* i møte den 2. februar.

Følgende ble protokollført i SRH sin sak 02/16 del 2 av vedtaket:

«Havnedirektøren forespør Stavanger kommune hvilken forventning de har til støtte fra SRH til Tall Ships Races 2018, og fremlegger til neste styremøte forslag til støtte til arrangementet.»

Havnedirektøren sendte forespørselen i brev av 25.02.16 til rådmannen. Kommunen har foreløpig ikke gitt tilbakemelding på dette.

SRH støttet Tall Ships Races 2011 med kr 2,480 mill. fordelt på intern ressursbruk og leverandører, samt et mindre beløp i kontantstøtte. I dette beløpet er det ikke medregnet tappt fortjeneste på alternativ bruk av kaiene og fritak for anløpsavgift. Arrangementet avholdes i høysesongen for cruise trafikken.

Administrasjonen har vurdert hvilken støtte som det er naturlig at havnen bidrar med i Tall Ships Races 2018, og legger til grunn et prinsipp om at den må være relatert til den maritime aktiviteten. Ytelsene vil være fritak fra kaileie og anløpsavgift, interne arbeidstimer og innkjøp av tjenester og materiell.

I tillegg til aktiviteten som foregår i havneområdet, anser en det som en del av havnevirksomheten knyttet til arrangementet å delta som tidligere på forberedende markedsarbeid, å støtte den tradisjonelle Captains Dinner og å bidra med en andel til Medseilerprogrammet.

SRH forventer som motytelse for bidraget at kommunen gjør SRH mer synlig i markedsarbeidet før og under selve arrangementet.

SRH vil kunne bidra med følgende ytelser til skutene og arrangementet:

- Kai plass og fritak fra anløpsavgift
- Utarbeidelse av situasjonsplan for plassering og fortøyning av skuter
- Opplegg for strøm (elektrikerarbeid og leie strømskap) og strømforbruk
- Opplegg og forbruk av vann
- Beredskapsvakt for strøm og vann
- Renhold av kaiarealer
- Håndtering av avfall fra skuter
- Tauing
- Fortøyning ved behov for assistanse
- Fending ved behov
- Diverse transportkostnader
- Vaktbåt
- Diverse driftsmateriell
- Driftsrelatert- og sikkerhetsmessig arbeid
- Forberedende planlegging- og markedsarbeid
- Andel av Medseilerprogrammet
- Representasjonsomkostninger til for eksempel Captains Dinner

Stavangerregionen Havn IKS

Merete Eik

Havnedirektør

Sak 17/16

**Styrets beretning og årsregnskap 2015
Stavangerregionen Havn IKS og konsern**

**CLOSE
TO** *people
energy
business
nature*

SAK NR.: 17
MØTEDATO: 06.04.2016

Til styret for SRH IKS

Arkiv: 15/39

Saksbeh.: HF
Innstill. dato: 30.03.2016

Styrets beretning og årsregnskap 2015 for Stavangerregionen Havn IKS og konsern

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Voteringsresultat:
Styret for SRH IKS	17/16	06.04.2016	
Representantsskapet for SRH IKS	03/16	28.04.2016	

Forslag til vedtak:

«Styrets beretning og årsregnskap 2015 godkjennes og fremlegges Representantskapet for endelig vedtak.»

**CLOSE
TO** *people
energy
business
nature*

STAVANGERREGIONEN HAVN IKS

Årsregnskap 2015

- Styrets beretning
- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter
- Årsoppgjørnotat av Rogaland Revisjon
- Revisjonsberetning (usignert) av Rogaland Revisjon
- Anløpsavgiftsregnskap 2015
- Revisjonsuttalelse Anløpsavgiftsregnskap 2015

STYRETS BERETNING 2015

Selskapets virksomhet og organisasjon

Stavangerregionen Havn IKS skal være en aktiv aktør i utbygging av havneanlegg i regionen og være en pådriver for kontinuerlig utvikling av havner og maritim infrastruktur i regionen. Selskapets eiere legger til grunn et langsiktig perspektiv for de investeringer som selskapet deltar i og i utviklingen av konsernet.

Stavangerregionen Havn IKS, med dagens fire eierkommuner, ble etablert 15.03.2000. Fra 01.01.2007 ble det foretatt en omorganisering ved at forvaltning og drift ble skilt i to selskaper.

Morselskapet Stavangerregionen Havn IKS ivaretar de myndighets- og forvaltningmessige oppgavene knyttet til havnen, samt oppgaver av overordnet strategisk karakter knyttet til havneutviklingen. Morselskapet eier konsernets kaier og eiendommer som leies ut til det heleide datterselskapet Stavangerregionen Havnedrift AS.

Myndighetsoppgavene som er delegert fra eierkommunene følger av havne- og farvannsloven. Kystverket, som del av Samferdselsdepartementet, fører tilsyn med loven.

Utøvelse av offentlig myndighet gjøres blant annet ved å gjøre vedtak på tiltak i sjø, utarbeide og vedta Ordensforskrift og Fartsforskrift for havnedistriktet, sørge for sikkerhet og fremkommelighet i havner og i eierkommunenes sjøområder, samt å ilegge pålegg ved overtredelser.

Ansvar for sikkerhet i havne- og farvannsområder utøves blant annet ved å ha oppsyn med trafikken, sørge for navigasjonsinnretninger (merker, fyrlykter osv.), fjerning av hindringer i farvannet, investeringer og vedlikehold i farleder og ankringsplasser og tilsyn med at havneanlegg er i forsvarlig stand.

Eierforhold

Stavangerregionen Havn IKS eies av Stavanger kommune (80,69%), Sola kommune (16,75%), Randaberg kommune (1,36%) og Rennesøy kommune (1,19%).

Representantskapet er selskapets øverste organ og består av 5 medlemmer som er valgt av eierkommunene. Ommund Vareberg (Rennesøy kommune) har i 2015 vært representantskapets leder.

Styret består av 7 medlemmer som velges av representantskapet. Styreleder i 2015 har vært Sissel Knutsen Hegdal.

Eierforhold i andre selskap

Datterselskap

Stavangerregionen Havnedrift AS

Datterselskapet Stavangerregionen Havnedrift AS er overlatt oppgavene med å vedlikeholde og drive konsernets havneanlegg i havnens sjøområder. Selskapet leier kaier og bygninger av mor- og søsterselskap og fremleier disse til havnens kunder. Datterselskapet står for de drifts- og vedlikeholdsrelaterte oppgavene i havnen i tillegg til oppgaver knyttet til økonomi og administrasjon i konsernet. Driftsselskapet deltar også i det daglige arbeidet med utførelsen av de praktiske og driftsmessige oppgavene knyttet til sikkerhet i havnen.

Selskapet leier og drifter også områder og kaier i Risavika. Disse leies av Risavika Havn AS.

Ved utgangen av året hadde selskapet 18 ansatte.

Stavangerregionen Havn Eiendom AS

Stavangerregionen Havn Eiendom AS er et heleid datterselskap av Stavangerregionen Havn IKS. Eiendomsselskapet ble opprettet i forbindelse med omorganisering av havnekonsernet. Selskapet eier konsernets bygninger i det tidligere «Sola havn»-området i Risavika, som nå heter Offshore terminal - Risavika. Selskapet har ingen ansatte.

Deltakende selskap

Risavika Eiendom AS

Stavangerregionen Havn IKS eier 20% av aksjene i Risavika Eiendom AS. Ca 450 daa av den opprinnelige tomten eid av selskapet er regulert til havneformål og ble i slutten av 2004 solgt til Risavika Havn AS.

Risavika Havn AS

Risavika Havn AS ble etablert i 2004. Stavangerregionen Havn IKS har en eierandel i selskapet med 45%. De øvrige aksjonærene er NorSea Group AS (34%) og Risavika 21 AS, 100% eid av Risavika Eiendom AS (21%). Selskapet forestår utbyggingen av havnen i Risavika.

Risavika Terminal AS er et heleid datterselskap av Risavika Havn AS. Terminalselskapet utfører driftsoppgavene på Risavika Havn sitt område for konvensjonell havneterminal.

Årets resultat

Regnskapet for 2015 viser et positivt resultat for konsernet på kr 47,1 mill. mot kr 42,4 i 2014.

I konsernresultatet for 2015 er det konsolidert inn resultat fra deltakende selskap Risavika Havn AS med kr 17,3 mill. Tilsvarende for 2014 var kr 12,6 mill.

Årsregnskapet for morselskapet viser et regnskapsmessig overskudd på kr 17,7 mill., kr 45,7 mill medregnet utbytte fra datterselskaper.

Konsernet hadde i 2015 en brutto omsetning på kr 113,9 mill., mot kr 109,4 mill. i 2014. Driftskostnadene i 2015 var totalt kr 77,6 mill. mot kr 72,0 mill. i 2014. Konsernets inntekter og kostnader er justert opp med kr 11,3 for 2014 på grunn av rettelse av eliminering av interne transaksjoner.

Det er beregnet utbytte fra datterselskapene Stavangerregionen Havnedrift AS og Stavangerregionen Havn Eiendom AS med henholdsvis kr 23,0 mill. og kr 5,0 mill. Beløpet på totalt kr 28,0 mill. er inntektsført i morselskapet og eliminert i konsernregnskapet.

Stavangerregionen Havn IKS har i konsernregnskapet konsolidert inn sine eierandeler i Risavika Havn AS (45%) og Risavika Eiendom AS (20%) etter egenkapitalprinsippet.

Generalforsamlingen i Risavika Havn AS vedtok 23.02.2016 å dele ut utbytte på kr 10,9 mill. Stavangerregionen Havn IKS sin andel utgjør kr 4,9 mill. som tilføres regnskapet i 2016.

Klage på ligningen 2012

Stavangerregionen Havn IKS har i flere år hatt en uavklart sak med skattekontoret angående eventuell skatteplikt på utleie av eiendom, hvor selskapet hevder full skattefrihet med bakgrunn i at en ikke driver med erverv som formål. Ligningen for 2012 ble klaget inn til Skatteklagenemda, som gjorde vedtak i saken den 04.12.15 der nemda holdt fast på at Stavangerregionen Havn IKS er skattepliktig for det meste av omsetningen knyttet til utleie av eiendom. Styret er av den oppfatning at det hefter flere svakheter ved det resonnement som skatteklagenemndas vedtak bygger på, og at vedtaket derfor er blitt uriktig. Styret vedtok den 24.02.16 ikke å prøve ligningen 2012 for retten, men har til hensikt å prøve spørsmålet om skatteplikt ved en senere anledning.

Skjønnsrettssak Siriskjær kai

Gjennom en avtale mellom Stavangerregionen Havn IKS og Siriskjær Utbygging AS overtok Siriskjær Utbygging AS disposisjonsretten til den 92 meter lange dypvannskaiaen på Siriskjær. Partene kom ikke til enighet om kjøpesummen ved frivilling avtale slik at beløpet måtte fastsettes ved skjønn. Skjønn ble avsagt av Stavanger tingrett den 12.06.15 til kr 30 mill. Stavangerregionen Havn IKS begjærte overskjønn til Gulating Lagmannsrett den 18.08.15, og saken kommer opp til behandling 19.-21.04.16.

Eiendomsretten til kaien går over fra selger til kjøper på det tidspunkt kjøpesummen er betalt.

Netto finansposter

Konsernets finansposter viser netto en inntekt på kr 16,1 mill. Tilsvarende tall i 2014 var på kr 10,4 mill. Inkludert i finans ligger inntektene fra deltakende selskap.

Investeringer

Konsernet har til sammen foretatt investeringer for kr 10,2 mill. fordelt slik på selskapene:

Stavangerregionen Havn IKS	kr 7,9 mill.
Stavangerregionen Havnedrift AS	kr 1,9 mill.
Stavangerregionen Havn Eiendom AS	kr 0,4 mill.

De største investeringer i 2015:

Pullerter	kr 4,1 mill.
Renovering av trapp til Strandkaien 46	kr 2,2 mill.
Flytebrygger i Vågen	kr 1,7 mill.

Trafikken over havnen

I 2015 ble det totalt registrert 52 720 anløp med en samlet bruttotonnasje på 226 122 527.

Tilsvarende tall for 2014 var 54 356 anløp og bruttotonnasje 216 935 000.

Godsmengden over havnen var i 2015 på 2 529 000 tonn, som inkluderer containere, bulk- og stykk gods. Fra 2015 ble rapportering til Statistisk Sentralbyrå (SSB) endret, slik at godsmengden ikke skal inneholde lasten som går med lastebiler, traller eller trekkvogner på innenriks ferger.

Godsmengden som ble rapportert i 2014 var på 6 591 000 tonn.

Cruise

Det var i 2015 en liten nedgang i antall anløp og passasjerer, men Stavanger holder fortsatt posisjonen som Norges tredje største cruisedestinasjon av til sammen 40 cruisehavner. Antall cruiseanløp var 145 for 2015 med 252 500 passasjerer. For 2016 øker antallet trolig til 157 anløp med ca 293 000 passasjerer, som er en litt høyere økning enn landsgjennomsnittet. Prognose for 2017 viser en god økning i forhold til 2016.

Ar	Cruiseskip	Passasjerer
2010	111	175 000
2011	130	215 000
2012	166	275 000
2013	196	340 000
2014	159	262 500
2015	145	252 500
2016 P	157	293 000

De fleste cruisegjestene i Stavanger er europeere, hvorav de største gruppene er briter og tyskere. Amerikanere, spanjoler og italienere er størst blandt øvrige nasjonaliteter. Disney Magic var en av nykommerne til Stavanger i 2015, og hadde 4 anløp. I 2016 anløper skipet 3 ganger. Disney-dekoreringen som preger skipet, og flere barn enn normalt blant passasjerene, gir en hyggelig oppmerksomhet i byen.

Cruisetrafikken har medført at Stavanger har fått en betydelig andel dagsturister, som gir store ringvirkninger for reiseliv og andre tjenesteytere i regionen. Antall cruisegjester er av større betydning for verdiskapningen i regionen enn antall skip.

Cruisetrafikken gir nå betydelige ringvirkninger i Stavangerregionen og er største enkeltleverandør til for eksempel sentrumsnære muséer. Det organiseres 20 000-30 000 cruisegjester til Preikestolen. I følge en nasjonal undersøkelse utført av Innovasjon Norge i 2015 legger hver cruisegjest igjen i snitt kr 860 for hvert anløp til lokalt næringsliv (inntekter til havn er ikke inkl). Det er grunn til å tro at snittet i Stavangerregionen er høyere enn dette.

Markedsarbeidet og koordinering av cruisetrafikken til Stavanger skjer i regi av Stavangerregionen Havn konsern og Stavanger kommune. Region Stavanger gjør en betydelig innsats for cruisegjestene ved å sørge for kart og meget god og relevant service i turistinformasjonen. Fra ca medio juni 2016 flytter både Region Stavanger og Guidecompaniet inn i nyrehabiliterte lokaler i Skur 6 på Strandkaiaen, som er hovedkaiaen for cruiseanløp. Cruise Norways innsats for å styrke cruisetrafikken til Norge er også til god hjelp for regionen.

Offshore-trafikk

Offshoretrafikken er av stor betydning for Stavangerregionen Havn konsern. Denne virksomheten genererer betydelig transportvolum i regionen, særlig i forbindelse med forsyningsaktivitetene til olje- og gassfeltene i Nordsjøen. I 2015 hadde havnen anløp av 2 996 supplyskip mot 2 937 i 2014.

Utenriks fergetrafikk

Cruisefergene til Fjord Line, «Stavangerfjord» og «Bergensfjord», som har vært i drift fra april 2014 med daglige anløp på Risavika for seilingene Hirtshals – Stavanger – Bergen, er godt etablert og har økende trafikk. Betydelige mengder gods er blitt flyttet fra vei til sjø. I 2015 fikk Fjord Line også tillatelse til å frakte gods og passasjerer med reisemål mellom Risavika og Bergen.

Annen trafikk

Det er en betydelig aktivitet knyttet til ferje- og hurtigbåttrafikken til/fra Ryfylke og byøyene. Årlige anløp med hurtigbåter har de siste årene vært ca 7 000. Antallet ferjeanløp har ligget rundt 30 000 årlig.

ISPS-tiltak

ISPS er det internasjonale systemet mot terrorsikring av havner, og gjelder for alle havneanlegg som mottar anløp av fartøy som går i internasjonalt farvann. Konsekvensene ved manglende oppfyllelse av ISPS-kravene er at skip nektes å anløpe havnen. Kystverket og ESA (EFTAS overvåkningsorgan) kontrollerer regelmessig at havneanleggene er tilfredsstillende sikret. ESA kontrollerer Kystverkets implementering av ISPS regelverket.

Kystverket godkjenner et havneanlegg for 5 år om gangen ved å utstede Statement of Compliance (SOC). I 2015 var det tilsyn ved Bekhuskaiaen og Offshore Terminal – Risavika (tidl. Sola havn base). Begge havneanleggene fikk fornyet godkjenning.

Stavangerregionen Havn IKS har ingen utestående pålegg eller avvik som må lukkes fra verken ESA, IMO eller Kystverket på dette fagområdet.

Arrangementer og aktiviteter

Stavangerregionen Havn IKS ønsker å ha gode relasjoner til regionens innbyggere og gjester i Stavanger havn, og arrangerte for første gang Havnelangs den 20.06.15. Havnelangs var et lørdagsarrangement hvor over 40 havneaktører viste fram bredden av det som skjer i en havn. Arrangementet var svært vellykket, og planen er at neste Havnelangs avholdes den 17.06.17.

Andre arrangementer på havneområdene rundt Vågen i 2015 var blant annet Swatch Beach Volleyball, Gladmat og Tour de Fjords. Arrangementene samlet mye folk i sentrum og ble avviklet uten at det skapte problemer i forhold til cruiseanløp og annen skipstrafikk.

Organisasjon, helse, miljø og sikkerhet

Personale

I konsernet er det ved utgangen av året 22 ansatte hvorav 6 er kvinner. I 2015 ble staben styrket med salgs- og markedssjef.

I styret for morselskapet Stavangerregionen Havn IKS er det 3 kvinnelige medlemmer (av 7) og i representantskapet 2 kvinner (av 5).

Likestilling

Konsernet har som mål å tilstrebe en jevnere fordeling mellom kjønnene. Kvinner og menn har like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og avansementsmulighetene er de samme. Lønn reflekterer den enkeltes ansvarsområde og kvalifikasjoner. Arbeidstidsordninger i selskapet følger av de ulike stillinger og er uavhengig av kjønn. Det er lagt til rette for bruk av "fleksitid" og redusert arbeidstid.

Arbeidsmiljøet

Det legges vekt på kontinuerlig kompetanseheving i alle ledd av konsernet. Konsernet har i 2015 hatt et sykefravær på 223 dager, hvilket utgjør 4,3% av det totale antall utførte dagsverk. Tilsvarende tall for 2014 var 265 dager. En stor andel av sykefraværet skyldes en langtidssykemelding. Antall fraværskedager ved bruk av egenmelding var 28 hvilket gir et fravær på 0,5%. Det har ikke vært sykemeldinger som kan relateres til arbeidssituasjonen.

Konsernet avholder regelmessige informasjonsmøter og årlige medarbeidersamtaler. I 2015 ble det avholdt arbeidsmiljøundersøkelse. Resultatet ble presentert for styret i oktober. Årets medarbeidersamtaler ble avholdt i etterkant av arbeidsmiljøundersøkelsen, og det skal lages avdelingsvis og felles handlingsplaner for «Et godt arbeidsmiljø 2016».

Som et velferdstilbud leier bedriften en leilighet i Spania som kan benyttes av ansatte. Denne leieavtalen er fra og med 2016 erstattet med leid leilighet i Frankrike. Konsernet har i sin personalpolitikk også lagt til rette "seniortiltak" for ansatte over 62 år. Bedriftens arbeidsmiljø betraktes som bra. Bedriften har ikke hatt skader i 2015.

Universell utforming

Universell utforming som rettslig standard er nedfelt i Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Stavangerregionen Havn IKS har et bevisst forhold til området universell utforming i forhold til planlegging, oppfølging og gjennomføring av prosjekter.

Redegjørelse for årsregnskapet

Det er styrets oppfatning at det fremlagte årsregnskapet gir tilfredsstillende informasjon for å bedømme selskapets stilling og resultat. Det er heller ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som påvirker dette.

Disponering av årets resultat

Styret vil tilrå at årsoverskuddet tillegges den frie kapital.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Det ytre miljø

Konsernets egen virksomhet forurensar i liten grad det ytre miljø. Havnedrift innebærer imidlertid en del støy fra laste- og lossevirksomhet. Videre er det utslipp av avgasser fra skipenes maskineri når disse produserer nødvendig strøm under kaiopphold. Avfallshåndtering fra virksomheten og fartøyer er ivarettatt i henhold til gjeldende lover og regler.

Selskapet har et bevisst forhold til forurensing og gjennomfører regelmessig tiltak som begrenser forurensing. Miljøfokus og grønne løsninger er en viktig del av konsernets strategiplan, og både transportører og vareeiere etterspør i økende grad miljøvennlige løsninger.

Fra januar 2015 ble det innført miljørabatt på anløpsavgiften til fartøy som er ESI-sertifisert, og det er gitt slik rabatt med kr 0,570 mill.

Det er i 2015 lagt til rette for bunkring av LNG fra tankbil på hovedkaia i Mekjarvik. Med en tankbil på 50 m³ vil fyllingen ta ca. 1,5 time inkludert til- og frakopling. Ved utenriksterminalen i Risavika er det bygget en bunkringsarm som forsynes via en rørgate fra Skangass sin LNG fabrikk.

Som en del av det strategiske arbeidet i konsernet, og for å være fremoverlent i forhold til økende oppmerksomhet om miljø, er det igangsatt arbeid med å lage Miljøplan. Det arbeides også godt med klimavennlige alternativer i Risavika Havn AS og i datterselskapet, den konvensjonelle godshavnen Westport – Risavika Terminal AS. Dette er den eneste havnen som er med i miljøprosjektet «Grønt

Mer bærekraftig godstransport med mer gods fra vei til sjø har i årevis vært et høythengende mål. I konvensjonell godstransport synes pris å være det viktigste parameter, og for å oppnå en attraktiv pris følger blant annet volum, effektiv logistikk og regularitet.

Sammen med Risavika Havn AS, og særlig datterselskapet Risavika Terminal AS, har Stavangerregionen Havn invitert fire øvrige havner i Rogaland til å utrede et mulig samarbeid, der formålet er å øke godsstrømmer til regionen og se på potensiale for effektivisering sammen. Utredningsarbeidet bærer navnet RogAlliansen, og er inne i fase 2 der det ses nærmere på konkrete oppgaver en kan samarbeide om. Prosjektet har mottatt statlig støtte med kr 0,750 mill. fra midler satt av i forbindelse med Nasjonal havnestrategi.

Parallelt med utredning av RogAlliansen har Stavangerregionen Havn samarbeidet med Risavika Havn og Risavika Terminal om en ny profilering av satsingen med smarte og mer digitaliserte logistikk-løsninger i godshavnen, og for å øke oppmerksomheten i det internasjonale godsmarkedet. Profilen Westport ble lansert i oktober 2015 på Transport & Logistikk-messen på Gardermoen. De øvrige havnene i RogAlliansen er invitert til å ta del i markeds-konseptet Westport, som en ser for seg kan fungere som en paraplyorganisasjon i det videre arbeidet på Sørvestlandet med å flytte mer god fra vei til sjø.

Strategiplan 2015-2017 har hatt det første fulle driftsår i 2015. Strategiplanen er utarbeidet med involvering av de ansatte og planen er i aktiv bruk. Status for tiltak og mål-oppnåelse rapporteres halvårlig til styret.

Arealutvikling er ett av områdene som har høy prioritet i det strategiske arbeidet. Rapporten *Plan for fremtidige havnearealer i Stavangerregionen*, som ble vedtatt av styret i 2012, gir en overordnet oversikt over eksisterende og mulige nye havneområder i havnedistriktet. En vil i 2016 utarbeide en revidert strategisk arealplan for havneområder, der en vil legge opp til trinnvise delstudier av områder.

Cruise

Stavanger har hatt en god utvikling i cruisetrafikken med et toppår i 2013. Antall cruiseanløp øker med i overkant av 10% fra 2015 til 2016, og ytterligere ca 15% fra 2016 til 2017. Antall cruisepassasjerer øker mer enn antall anløp. For å opprettholde en vekst må en fortsette fokuset på sikkerhet, service, vertskap og opplevelser. Stavanger scorer høyt på rederienes målinger av passasjerenes tilfredshet, og cruisemannskapene har anerkjent måten mannskapet blir tatt imot på.

Det er ønskelig fra politisk hold i Stavanger at en fortsetter å jobbe for å øke cruisetrafikken og for å kunne tilby snu-havn. Langsiktig arealplanlegging er en forutsetning for å kunne oppnå dette, og Stavangerregionen Havn øker ressursbruken på strategisk arealplanlegging i 2016.

Cruisebransjen i verden er sterkt økende og i Norge er økningen størst på Vestlandet. Stavangerregionen Havn har i 2015 deltatt i Vestlandsrådet sitt arbeid med å utarbeide en cruisestrategi for Vestlandet; et samarbeid mellom fylker og aktører i bransjen. Selskapet har også

arbeidet sammen med Region Stavanger med å se på muligheter og legge til rette for å gjøre Stavanger attraktiv som snuhavn for cruise og som ny seilingsdestinasjon for Hurtigruten. Arbeidet på disse arenaene fortsetter i 2016.

Stavanger, 6. april 2016

Sissel Knutsen Hegdal
Styrets leder

Kirsten Lode
Styrets nestleder

Bjørn Kahrs

Dagny Sunnanå Hausken

Arnt-Heikki Steinbakk

Knut Georg Nilsen

Eivind Enoksen

Merete Eik
Havnedirektør

RESULTATREGNSKAP

(alle tall i 1 000 kr)

SRH Konsernet		Noter	SRH IKS	
2015	2014		2015	2014
			DRIFTSINTEKTER	
52 436	53 429		23 416	24 439
9 135	8 112		1 225	1 136
29 652	26 543		21 230	20 736
22 718	21 292	13	3 213	1 517
113 941	109 376	12	49 084	47 828
			DRIFTSKOSTNADER	
23 569	21 178	8,11	5 769	5 256
14 045	13 703	2	8 164	8 170
6 102	6 719		182	307
33 842	30 408	6,13	20 526	17 475
77 558	72 008		34 641	31 208
36 383	37 368		14 443	16 620
			FINANSINTEKTER/UTGIFTER	
0	0		28 000	29 000
17 278	12 590	10	3 274	0
721	1 863		2 266	1 912
17 999	14 453		33 540	30 912
1 905	4 017		2 330	2 947
1 905	4 017		2 330	2 947
16 094	10 436		31 210	27 965
52 477	47 804		45 653	44 585
5 336	5 370	4	0	0
47 141	42 434		45 653	44 585

BALANSE

(alle tall i 1000 kr)

SRH Konsernet

31.12.2015 31.12.2014

49 533	51 152
241 667	243 765
210 301	209 391
21 989	23 061
0	0
523 490	527 369

529	443
0	0
180 588	166 584
181 117	167 027

2 106	1 743
0	0
2 106	1 743

12 610	10 082
0	0
7 430	11 871
20 040	21 953

108 147	77 873
108 147	77 873

834 900	795 965
----------------	----------------

EIENDELER

Anleggsmidler

Varige driftsmidler

Tomter/eiendommer
Bygninger
Kaier
Biler, maskiner og anlegg
Anlegg under utførelse

Finansielle anleggsmidler

KLP egenkapitalinnskudd
Investering i datterselskap
Investering i tilknyttede selskap

Andre fordringer

Pensjonsmidler
Langsiktig fordring

Omløpsmidler

Fordringer

Kundefordringer
Fordring mot konsernselskap
Andre fordringer

Betalingsmidler

Betalingsmidler

SUM EIENDELER

SRH IKS

Noter 31.12.2015 31.12.2014

2	26 702	26 702
	161 166	161 631
	199 854	198 829
	12 719	13 540
	0	0
	400 441	400 702

	488	425
10	17 648	17 648
10	168 824	168 824
	186 960	186 897

11	2 106	3 303
3	24 920	24 194
	27 026	27 497

	7 070	1 140
3	60 756	60 801
	5 433	5 683
	73 259	67 624

7	70 387	37 960
	70 387	37 960

758 073	720 680
----------------	----------------

BALANSE

(alle tall i 1000 kr)

SRH Konsernet	
31.12.2015	31.12.2014

491 364	491 364
201 898	154 756
<u>693 262</u>	<u>646 120</u>

4 265	5 232
2 497	
<u>6 762</u>	<u>5 232</u>

112 150	123 910
<u>112 150</u>	<u>123 910</u>

10 768	8 416
2 145	2 964
6 323	5 492
3 489	3 830
<u>22 726</u>	<u>20 703</u>

134 876	144 613
<u>834 900</u>	<u>795 965</u>

EGENKAPITAL OG GJELD

Opptjent egenkapital

Egenkapital	
Regnskapsoverskudd	
Sum egenkapital	

Annen avsetning

Utsatt skatteforpliktelse	
Pensjonsforpliktelser	

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	
---	--

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	
Skyldige offentlige avgifter	
Betalbar skatt	
Annen kortsiktig gjeld	

Sum gjeld

SUM GJELD OG EGENKAPITAL

SRH IKS	
Noter	31.12.2015 31.12.2014

	491 364	491 364
	145 438	99 785
1	<u>636 802</u>	<u>591 149</u>

4	0	0
11	0	
	<u>0</u>	<u>0</u>

9	112 150	123 910
	<u>112 150</u>	<u>123 910</u>

9	7 655	3 128
	411	1 131
4	0	0
	1 054	1 361
	<u>9 121</u>	<u>5 621</u>

121 271 129 531

758 073 720 680

Stavanger, 6. april 2016

Sissel Knutsen Hegdal
Styrets leder

Kirsten Lode
Styrets nestleder

Dagny Sunnanå Hausken
Styremedlem

Arnt-Heikki Steinbakk
Styremedlem

Bjørn Kahrs
Styremedlem

Eivind Enoksen
Styremedlem

Knut Georg Nilsen
Styremedlem

Merete Eik
Havnedirektør

Stavangerregionen Havn IKS

Kontantstrømanalyse

(alle tall i kr 1 000)

Likvider tilført/brukt på virksomheten	SRH IKS	SRH Konsernet
Resultat før skatt	45 653	52 477
- Betalt skatt	0	-5 492
- Resultatandel fra tilknyttet selskap		-14 004
+ Tap/-Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	8 164	14 045
Tilført fra årets virksomhet	53 817	47 026
+/- Endr. debitorer og kreditorer	-1 358	-176
+/- Endr. i andre tidsavgrensingsposter	-1 570	3 214
A = Netto likviditetsendring fra virksomhet	50 889	50 063
Likvider tilført/brukt på investeringer		
- Investeringer i varige driftsmidler	-7 899	-10 163
+ Salg av aksjer	0	0
+/- Endring andre investeringer	0	0
B = Netto likviditetsendr. fra investering	-7 899	-10 163
Likvider tilført/brukt på finansiering		
- Nedbetaling av gammel gjeld	-11 760	-11 760
+/- Endring pensjoner	1 197	2 133
C = Netto likviditetsendr. fra finansiering	-10 563	-9 627
Likviditetsbeholdning 01.01	37 960	77 873
A+B+C Netto endr. i likvider gjennom året	32 427	30 274
Likviditetsbeholdning 31.12	70 387	108 147

NOTER TIL REGNSKAPET 2015

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for konsernet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

I konsernregnskapet inkluderes selskaper hvor Stavangerregionen Havn IKS har direkte eller indirekte bestemmende innflytelse. Konsolidering av datterselskaper foretas fra og med etablerings- eller kjøpstidspunktet. Selskapenes interne omsetning, mellomværende og interngevinst ved egne investeringsarbeider elimineres i konsernregnskapet.

Tilknyttede selskaper, definert som selskaper hvor Stavangerregionen Havn IKS har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Stavangerregionen Havn IKS og de heleide datterselskapene Stavangerregionen Havnedrift AS og Stavangerregionen Havn Eiendom AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet.

Aksjer i datterselskap og i tilknyttede selskap er i selskapsregnskapet regnskapsført etter kostmetoden.

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Inntektsføring av leieinntekter skjer etter opptjeningsprinsippet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringer. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidlet kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Alle tall i tusen kroner, med mindre noe annet er indikert.

Note 1 Egenkapital

	SRH IKS	SRH Konsernet
Egenkapital pr 31.12.2014	591 149	646 120
Resultat 2015	45 653	47 141
Egenkapital pr 31.12.2015	636 802	693 262

Note 2 Varige driftsmidler

Selskapet og konsernet bruker følgende avskrivningsperioder:

Kaier: 100 år

Bygninger: 20 - 100 år

Biler, materiell og maskiner: 3 – 5 år

Tall i hele kroner

SRH IKS	Kaier	Eiendommer	Bygninger	Biler, materiell, maskiner
Anskaffelseskost pr 01.01.	350 250 318	26 702 489	257 390 505	32 874 407
Tilgang i året	0	0	3 600 600	4 298 058
Avgang	0	0	0	0
Sum anskaffelseskost pr 31.12.	350 250 318	26 702 489	260 991 105	37 172 465
Samlede av- og nedskrivninger	150 396 318	0	99 825 105	24 453 465
Balanseført verdi pr 31.12.	199 854 000	26 702 489	161 166 000	12 719 000
Årets avskrivninger	2 813 682	0	4 070 203	1 280 115

Konsernet	Kaier	Eiendommer	Bygninger	Biler, materiell, maskiner
Anskaffelseskost pr 01.01.	362 284 318	59 265 489	368 943 249	53 992 407
Tilgang i året	0	470 000	3 952 600	5 740 058
Avgang	0	0	0	0
Sum anskaffelseskost pr 31.12.	362 284 318	59 735 489	372 895 849	59 732 465
Samlede av- og nedskrivninger	151 983 318	10 202 000	131 228 415	37 743 465
Balanseført verdi pr 31.12.	210 301 000	49 533 489	241 667 434	21 989 000
Årets avskrivninger	2 928 682	1 209 000	6 054 372	3 853 115

I posten Bygninger inngår anlegg under utførelse på kr 1,5 millioner i både IKS og konsernet.

Note 3 Fordringer

Ingen fordringer med forfall senere enn ett år, med unntak av fordring mot datterselskap på kr 24,9 millioner.
Tabellen under viser spesifikasjonen av forringene som IKS har mot døtre

Langsiktig fordring

Lån til Stavangerregion Havn Eiendom AS	24 920
---	--------

Kortsiktige fordringer

Lån til Stavangerregion Havn Eiendom AS	23 560
Lån til Stavangerregion Havnedrift AS	9 196
Utbytte fra Stavangerregion Havn Eiendom AS	5 000
Utbytte fra Stavangerregion Havnedrift AS	23 000
Sum	60 756

Note 4 Skatt

Spørsmålet om skatteplikt for Stavangerregionen Havn IKS - organisert som interkommunale selskap med hjemmel i Lov om Interkommunale selskap av 29.01.1999 nr 6 - ble tatt opp med Finansdepartementet. Finansdepartementet har i sitt tilsvær vist til at det hører under de enkelte ligningskontorene å ta stilling til hvorvidt de forskjellige havnene oppfyller vilkårene for å anses som en skattefri institusjon etter skatteloven § 2-32. Selskapet har i brev av 05.07.2007 tatt saken opp med skattemyndighetene og etter flere purringer fikk selskapet brev fra Skatt Vest i oktober 2012. Skatt Vest mener at selskapet er skattepliktig for ikke-havnerelatert virksomhet. Selskapet bestrider dette, og leverte inn våren 2013 selvangivelser for perioden 2009-2012 under protest. Våren 2014 ble selvangivelsen for 2013 også levert inn under protest. Ligningen for 2013 og 2014 er behandlet av Skatt Vest og Skatt Vest opprettholder skatteplikten. Ligningen for 2012 ble klaget inn til Skatteklagenemda, som gjorde vedtak i saken den 04.12.15 der nemda holdt fast på at Stavangerregionen Havn IKS er skattepliktig for det meste av omsetningen knyttet til utleie av eiendom. Styret er av den oppfatning at det hefter flere svakheter ved det resonnement som skatteklagenemndas vedtak bygger på, og at vedtaket derfor er blitt uriktig. Styret vedtok den 24.02.16 ikke å prøve ligningen 2012 for retten, men har til hensikt å prøve spørsmålet om skatteplikt ved en senere anledning. Beregningen av resultat av ikke-havnerelatert virksomhet viste skattemessig underskudd i hele perioden. Det skattemessige resultatet for 2015 er estimert til å bli ca kr 1,6 millioner i underskudd og selskapet har pr 31.12.2015 ett akkumulert skattemessig underskudd på kr 10,7 millioner. Utsatt skattefordel knyttet til det skattemessige underskuddet er ikke balanseført da det er usikkerhet om selskapet vil kunne benytte seg av dette i fremtiden

Datterselskapene Stavangerregionen Havnedrift AS og Stavangerregionen Havn Eiendom AS er i midlertidig skattepliktige og opplysningene under gjelder i sin helhet disse to selskapene.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25% (27% i 2014) på grunnlag

av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2015	2014
Betalbar skatt	6 323	5 492
Skatt på avgitt konsernbidrag	-	-
For lite/-mye betalbar skatt avsatt tidligere år	-20	-8
Endring i utsatt skatt	-967	-114
Sum skattekostnad	5 336	5 370

Beregning av årets skattegrunnlag:		
Resultat før skattekostnad	21 018	19 834
Permanente forskjeller *)	82	87
Avgitt konsernbidrag	-	-
Endring i midlertidige forskjeller	2 320	-524
Årets skattegrunnlag	23 420	19 397

Oversikt over midlertidige forskjeller:	2015	2014
Fordringer	-	-
Anleggsmidler	19 326	20 652
Gevinst og tapskonto	229	287
Pensjoner	-2 497	-1 561
Andre midlertidige forskjeller	-	-
Sum	17 058	19 378
 25%/27% utsatt skatt	 4 265	 5 232

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 27 % av resultat før skatt

27% skatt av resultat før skatt	5 675	5 355
Permanente forskjeller (27%)	22	23
Endring i skattesats i Norge fra 27% til 25%	-340	
For lite/-mye skatt avsatt tidligere år	-20	-8
Beregnet skattekostnad	5 336	5 370
 Effektiv skattesats **)	 25,4 %	 27,1 %

*) Inkluderer: ikke fradragsberettigede kostnader, som feks representasjon, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttetselskap (resultatandelen trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos de enkelte selskapene)

**) Skattekostnad i forhold til resultat før skatt

Note 5 Nærstående parter

Transaksjoner og balanser med nærstående parter omfatter kun selskaper i Stavangerregionen Havn konsernet.

Note 6 Honorarer og andre driftskostnader

Det er kostnadsført honorar til medlemmene i styret og representantskapet for Stavangerregionen Havn IKS i 2015 med kr 147 000. Beløpet utgjør ikke honorar for et helt år. Det er i 2015 endret praksis fra delvis forskuddsbetaling og delvis etterskuddsbetaling av honorar, til kun etterskuddsbetaling. Denne korreksjonen tas over 2015 og 2016. Det er kostnadsført honorar til revisor med kr 140.781.

Gjeldende honorarer er slik:

Leder av styret	Kr 60 000
Styremedlemmer	Kr 30 000
Representantskapets leder	Kr 15 000
Andre medlemmer	Kr 1 000 pr møte

Andre driftskostnader består hovedsakelig av leie av tomt i Risavika med en kostnad på kr 13.732.337 i 2015.

Note 7 Bankinnskudd

Selskapet har bundet bankinnskudd pr 31.12.2015 på kr 451 902. For konsernet er beløpet kr 1 087 401.

Note 8 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

(alle tall i kr 1 000)

	SRH IKS	SRH Konsernet
Lønn ansatte	3 430	16 278
Arbeidsgiveravgift	713	2 528
Pensjonskostnader	1 509	4 210
Andre personalkostnader	117	553
Totalt	5 769	23 569

Konsernet hadde ved utgangen av 2015 22 ansatte, hvorav 6 kvinner og 16 menn.

Ytelser til ledende personer**Havnedirektør**

Lønn	1 002
Pensjonspremie	18
Andre ytelser	14

Ledende personer inngår i selskapets pensjonsordning og har ikke individuelle avtaler i tillegg. Det er ingen lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for daglig leder, medlemmer i styret eller medlemmer i representantskapet.

Note 9 Langsiktig gjeld og garantistillelser

(alle tall i kr 1 000)

Selskapets lån er tatt opp som blancelån. All langsiktig gjeld forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt.

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld forfaller i sin helhet til betaling i 2016.

Selskapet har ikke garantiforpliktelser.

Konsernet har pr 31.12.2015 gjeld til Kommunalbanken på kr 112,2 millioner.

Note 10 Investering i tilknyttede selskap

(Alle tall i kr 1.000)

Firma	Forr.kontor	Eierandel	Stemmeandel
Stavangerregionen Havnedrift AS (tidl. Sola Havn AS)	Tananger	100 %	100 %
Stavangerregionen Havn Eiendom AS	Tananger	100 %	100 %
Risavika Eiendom AS	Tananger	20 %	20 %
Risavika Havn AS	Tananger	45 %	45 %

SRH IKS**Investeringer etter kostmetoden**

Selskapets navn	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende	Balansført verdi
Stavangerregionen Havnedrift AS (tidl. Sola Havn AS)	826	826	1 000	3 883
Stavangerregionen Havn Eiendom AS	2 969	2 969	1 000	13 765
Sum datterselskaper				17 648
Risavika Eiendom AS	25 002	25 002	1 000	5 141
Risavika Havn AS	359 700	122 298	1	163 683
Sum tilknyttede selskaper				168 824

SRH Konsernet**Investeringer etter egenkapitalmetoden**

Merverdianalyse	Balansført EK	Merverdi	Goodwill	Anskaffelses kost
Risavika Eiendom AS	5 141	0		5 141
Risavika Havn AS	163 684	0		163 684
Sum	168 825	0		168 825

Beregning av årets resultatandel	Andel årets res.	Eliminering internergevinst	Avskrivning merverdi	Årets resultatandel
Risavika Eiendom AS	-539	539		0
Risavika Havn AS	15 894	1 383		17 278
Sum	15 356	1 922	-	17 278

Beregning av balansført verdi 31.12.	Bokført verdi 01.01	Investering/ kapitalneds	Årets resultatandel	Utbytte/salg	Bokført verdi 31.12
Risavika Eiendom AS	0		0	-	0
Risavika Havn AS	166 584	0	17 278	-3 273	180 588
Sum	166 584	0	17 278	-3 273	180 588

Note 11 Pensjoner

Selskapene i konsernet har sitt pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse KLP.

Tjenstepensjonsordningene gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. Fremtidig pensjonsytelse blir beregnet ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningen sikrer en brutto uførepensjon på samme nivå som alderspensjon og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnepensjon.

Alle beløp i hele tusen

Medlemsstatus	2015	2014
Antall aktive	21	22
Antall oppsatte	25	26
Antall pensjonister	23	19
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive (*)	916/557	916/557
Gj.snitts alder aktive (*)	55,69/51,75	55,69/51,75

(*) Tallene vises for SR Havn IKS/SR Havnedrift AS

	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 573	1 937
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 264	1 781
Avkastning på pensjonsmidler	-1 089	-1 393
Resultatført estimatendring og avvik	1 048	691
Arbeidsgiveravgift	409	347
Resultatført aktuarielt tap	182	85
Resultatført planendring	0	0
Administrasjonskostnader	158	136
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	4 545	3 584

	2015	2014
Opptjent pensjonsforpliktelser pr 31.12	-52 601	-54 301
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12	37 410	35 026
Ikke resultatført aktuarielt tap	14 847	20 803
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0
Arbeidsgiveravgift	-47	215
Netto pensjonsmidler/-forpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift	-391	1 743
Herav - netto pensjonsmidler	2 106	1 743
Herav - netto pensjonsforpliktelse	2 497	0
Økonomiske forutsetninger:	2015	2014
Diskonteringsrente	2,5 %	3,0 %
Forventet lønnsregulering	2,5 %	3,3 %
Forventet G-regulering	2,3 %	3,0 %
Forventet pensjonsregulering	1,5 %	2,2 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,3 %	3,8 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Tabellen over viser pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader for hele konsernet. Tilsvarende tall kun for SRH IKS er 2 106 og 1 844.

Note 12 Andre inntekter

Andre inntekter	SRH IKS	SRH Konsernet
Krankjøring		863
Vannlevering		1 991
Salg av strøm		816
Gevinst ved salg av anleggsmidler	-	-
ISPS-vederlag, vakthold	1 172	11 827
Øvrige inntekter	2 041	7 221
Totalt	3 213	22 718

Note 13 Endring av sammenligningstall

Postene leieinntekter og andre driftskostnader i konsernet for 2014 er begge øket med 11 342 da eliminering av interne transaksjoner i konsernet i 2014 ikke var korrekt. Denne endringen hadde ingen effekt på resultatet for konsernet.

Til
Styret i Stavangerregionen Havn IKS

ÅRSOPPGJØRSNOTAT 2015

Innledning

Lov om interkommunale selskap § 28 og god kommunal revisjonsskikk bestemmer revisors oppgaver ved revisjon av årsregnskapet. Dette kan oppsummeres slik:

- ✓ Vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god regnskapskikk og gir et rettviseende bilde av den økonomiske stilling og resultat i regnskapsåret
- ✓ Vurdere om ledelsen har oppfylt sine plikter mht. tilfredsstillende registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet, om forutsetninger for fortsatt drift og forslag til overskuddsanvendelse er konsistent med årsregnskap, og i samsvar med lov og forskrift

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 6.4.2016. Dette årsoppgjørnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det framlagte årsregnskapet og årsmeldingen.

Selskapet har ikke vært gjenstand for selskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i 2015.

Regnskapsavleggelsen og den økonomiske situasjonen

Årsregnskapet er fremlagt med et regnskapsmessig overskudd for morselskapet på 45,6 mill. kr. Konsernet viser et overskudd på 47,1 mill. kr mot 42,4 mill. kr i 2014. Årets eliminering i konsernet er på 54,6 mill. kr mot 54,1 mill. kr i fjor. Egenkapital i morselskapet er knyttet til bygninger, kaier og investeringer i tilknyttede selskap, verdsatt i balansen til 400,4 mill. kr.

De heleide datterselskapenes drift bidrar positivt i konsernregnskapet med 11 mill. kr fra driftselskapet og 4,6 mill. kr fra eiendomsselskapet. Utbytte fra Stavangerregionen havnedrift AS og Stavangerregionen havn eiendom AS er foreslått med hhv. 23 mill. kr og 5 mill. kr. Morselskapet eier fortsatt 45 % i tilknyttet selskap Risavika Havn AS og 20 % i Risavika Eiendom AS, som er konsolidert inn etter egenkapitalmetoden. Risavika Havn AS sitt havneområde er balanseført til 1,55 mrd. kr per 31.12.2015. Selskapet har flere større leietakere og har økt leieinntekten i 2015 med 14 mill. kr eller 11,5 % til 134 mill. kr. Overskuddet på 35,6 mill. kr representerer en økning på 10 mill. kr eller 38,6 %. Selskapet foreslår å avgi et utbytte på 10,9 mill. kr, hvor IKS-ets andel på 4,9 mill. kr blir inntektsført i 2016.

Ut i fra Klima- og forurensingsdirektoratet (KLIF) sitt pålegg til Stavangerregionen Havn IKS om å gjennomføre undersøkelser, risiko og tiltaksvurderinger av havnevirksomhetens for-

urensningsbidrag til sjø og sjøbunn, har Det Norske Veritas (DNV) foretatt nødvendige undersøkelser, og avlagt rapport 31.3.2011. Rapporten anbefaler tiltak som tildekking eller mudring kombinert med deponering, og er en del av en helhetlig undersøkelse som Stavanger kommune har påbegynt for hele havneområdet, herunder kartlegging av forurensningskilder fra land. KLIF har meddelt at de avventer å ta stilling til eventuelle tiltak før den samlede rapporten fra Stavanger kommune for hele havneområdet foreligger.

I løpet av 2015 er det registrert 52 720 anløp i Stavanger Havn som er en nedgang på 1 636 anløp. Cruiseskipstrafikken med 145 anløp i 2015 er fortsatt høy, dog med en reduksjon på 14 anløp i forhold til 2014. Havnen fastholder sin posisjon som den tredje største cruisedestinasjon av til sammen 40 cruisehavner. I følge prognosene for 2016 og 2017 vil cruisetrafikken igjen øke.

Stavangerregionen Havn IKS har tidligere påklaget Skatt Vest sin vurdering om at deler av aktiviteten knyttet til utleie av fast eiendom er å anse som næring. Klagen ble i skriv av 4.12.2015 ikke tatt til følge. Foretakets styre har vedtatt å ikke prøve ligningen 2012 for retten, men har til hensikt å prøve spørsmålet om skatteplikt ved en senere anledning.

Regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjonen er gjennomført i samsvar med lov om interkommunale selskap med forskrifter og god kommunal revisjonsskikk, herunder internasjonale revisjonsstandarder - *International Standards on Auditing*.

I løpet av året har vi innrapportert regnskapstall til KOSTRA og bekreftet gjennom særattestasjon anløpsavgiftsregnskapet for 2013 og 2014 til Kystverket. Anløpsavgiften settes ned i 2016 som følge av et akkumulert overskudd. Havneleien forventes satt opp, slik at endringen blir inntektsmessig nøytral for konsernet.

Vurdering av intern kontroll og rutiner

Det overordnede ansvaret for kontroll og tilsyn i selskapet tilligger styret iht. lov om interkommunale selskap § 13. Daglig leder har det operative ansvaret, og skal sørge for at bokføringen skjer i samsvar med lov og forskrift, og at formuesforvaltningen er betryggende jf. samme lovs § 14.

Vår gjennomgang av Stavangerregionen Havn IKS sine rutiner viser at selskapet generelt har god intern kontroll og fungerende rutiner. Gjennomgang av innkjøpsområdet avdekket få feil, og de som oppdages, blir fortløpende rettet. Foretaket har i liten grad utgifter til bevertning, men en gjennomgang av et utvalg av disse transaksjonene avdekket formelle mangler ved noe av dokumentasjonen. Det vises i den forbindelse til bokføringsforskriftens krav om at både formålet og hvem som bespises, skal framgå av dokumentasjonen, jf. forskriften § 5-10.

Kontroller på inntekter og lønn avdekket heller ingen vesentlige feil og områdene fremstår som oversiktlige og med gode rutiner. Det bemerkes at det er økt aktivitet i selskapet på markedsføring, reiser og reklameutgifter, noe som i stor grad er knyttet til innføring av arrangementet Havnelangs, samarbeidet RogAlliansen samt markedsføring av konseptet Westport.

Aktiviteten i morselskapet samsvarer med selskapsavtalen, og er nært knyttet opp mot datterselskapene og tilknyttede selskap. Vi vil peke på at selskapets fire ansatte er nøkkelpersoner og at driften således er sårbar som følge av dette. Arbeidsdelingen er følgelig også begrenset, men administrasjonen har gjort det den kan for å ivareta den interne kontrollen.

Foretakets handlings- og økonomiplan for 2015-2018 ble styrebehandlet den 14.4.2015. Frist for representantskapets godkjenning av årsbudsjett og handlings- og økonomiplan er utgangen av fjorårets kalenderår, jf. lov om interkommunale selskap §§ 18 og 20.

Stavangerregionen Havn IKS inngår i eiernes eiermelding. Ny strategi- og handlingsplan for perioden 2015-2017 ble vedtatt i styret den 30.9.14.

Kommunenes formål med foretaket framkommer av eiermeldingen for 2013,

<http://www.stavanger.kommune.no/Publikasjoner/Eierskapsmelding>.

Kommentarer til årsregnskapet

Alle vesentlige balanseposter er avstemt pr. 31.12.2015. Inntekter synes fullstendige og korrekt periodisert. Lønn og lønnsrelaterte poster er avstemt mot offentlige oppgaver. Avskrivningene følger samme avskrivningstid som tidligere. Vår kontroll av etterlevelsen av regelverket om offentlige anskaffelser avdekket ingen avvik og det er svært god orden på området. Konsernets gjeld ble refinansiert til gunstige betingelser i 2014.

Som ledd i konsernrevisjonen har vi gjennomgått datterselskapenes regnskap selv, og hatt møte med deres revisor for å sikre riktigheten av det fremlagte regnskap. Det er avgitt normal revisjonsberetning i alle foretak. Konsernets gjeldsgrad er høy, men til gode betingelser i Kommunalbanken. Mors videre utlån til driftsselskapet og eiendomsselskapet betjenes og står med en rest per 31.12.2015 med henholdsvis 8,9 mill. kr og 22,8 mill. kr. Det er inngått skriftlige låneavtaler med begge døtre, som ble vedtatt i styret den 18.2.14.

Betingede forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Havnedirektøren har gjennom sin underskrift på fullstendighetserklæring datert 9.3.2016 bekræftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet.

Vi er ikke kjent med at det foreligger andre betingede forpliktelser eller hendelser etter balansedagen som får betydning for det avlagte årsregnskapet. Det vises imidlertid til Det Norske Veritas sin rapport av 31.3.2011 hvor det anbefales tiltak for Vågen som tildekking eller mudring kombinert med deponering. Per dato diskuteres det hvordan denne rapporten kan imøtekommes. Avklaringer rundt Siriskjær vil bli behandlet i overskjønn ved Gulating lagmannsrett 19.-21. mai 2016.

Konklusjon – revisjonsberetningen

Vi har gjennom vår kontroll oppnådd betryggende sikkerhet for at driftsregnskap, investering og balanse pr. 31.12.2015 ikke inneholder vesentlige feil. Siden vedtak om tiltak etter DNV sin rapport av 31.3.2011 ennå ikke er fattet, tar vi dette med som en presisering i revisjonsberetningen. Det samme gjelder for saken omkring Siriskjær i påvente av behandling i rettsapparatet i mai 2016.

Med hilsen
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Annebeth M. Mathiassen
Annebeth M. Mathiassen
Oppdragsleder

Til Representantskapet i
Stavangerregionen Havn IKS
Nedre Strandgate 51
4005 STAVANGER

REVISORS BERETNING FOR KONERNET STAVANGERREGIONEN HAVN IKS

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stavangerregionen Havn IKS, som består av selskapsregnskap som viser et overskudd på kr 45 653 000, og konsernregnskap, som viser overskudd på kr 47 141 000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leder ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper¹, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

¹ Forskrift til lov om interkommunale selskaper krever bl.a. at årsregnskapet avlegges med tilleggsopplysninger om budsjett og noteopplysninger som ikke følger av regnskapsloven

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Stavangerregionen Havn IKS sin finansielle stilling per 31. desember 2015, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Vi viser til Det Norske Veritas sin rapport av 31.3.2011 hvor det anbefales tiltak for Vågen som tildekking eller mudring kombinert med deponering. Avklaringer rundt Siriskjær vil bli behandlet i overskjønn ved Gulating lagmannsrett 19.-21. mai 2016.

Stavanger, 6.4.2016
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

STAVANGERREGIONEN HAVN IKS

ANLØPSREGNSKAP 2015 Tall fra hovedbok pr 31.12.15

Kostnader

1. Lønnskostnader

Maritim	3 247 159	
Administrasjon	3 521 870	
Teknisk	1 416 074	
	8 185 104	8 185 104

2. Kapitalkostnader

Bygg	1 088 513	
Maskinpark	1 996 404	
IT	1 501 796	
	4 586 714	4 586 714

3. Driftskostnader 1 078 884

4. Leie kontor 825 816

5. Opprydding sjø 304 370

Sum kostnader	14 980 889
----------------------	-------------------

Inntekter

Anløpsavgift	14 031 156
---------------------	-------------------

Til fond	-949 733
-----------------	-----------------

Vår saksbehandler:
Annebeth M. Mathiassen

Vår dato:
17.3.2016

Vår referanse:

Side:
1 av 1

Stavangerregionen Havn IKS
Strandkaia 46
4005 STAVANGER

Kopi til:

REVISJONSUTTALELSE – ANLØPSAVGIFTSREGNSKAP 2015

Vi har gjennomført de kontrollhandlingene som er avtalt med dere og gjengitt nedenfor vedrørende anløpsavgiftsregnskap for 2015. Vårt oppdrag ble utført i samsvar med ISRS 4400 «Avtalte kontrollhandlingene». Handlingene ble utført kun for å bistå dere i vurderingen av riktigheten av rapporteringen.

Totale utgifter i prosjektet er **kr 14 980 889**.

Vi har kontrollert at:

- oppgitte inntekter og kostnader vedrører anløpsregnskapet for 2015
- anløpsavgiftsregnskapet er i tråd med Havne- og farvannsloven § 25 og forskrift om beregning og innkreving av anløpsavgift § 7.

Det er ikke ført eget prosjektrengnskap og lønn er estimert ut i fra forbruk og ikke ut i fra timelister. For øvrig har våre kontroller ikke avdekket avvik.

Siden de ovenstående kontrollhandlingene verken utgjør revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at rapporten ikke inneholder vesentlige feil. Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt og til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål. Rapporten er kun ment å skulle distribueres til Stavangerregionen Havn IKS og Kystverket og distribusjon utover dette må skje i samsvar med offentlighetslovens bestemmelser.

Stavanger, 17.3.2016
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Sak 18/16

**Skur 6, Strandkaiaen –
status og forventning
rehabiliteringsarbeider**

CLOSE
TO *people*
energy
business
nature

SAK NR.: 18/16
MØTEDATO: 06.04.2016

Til styret for SRH IKS

Arkiv: 15/14

Saksbeh.: PH
Innstill. dato: 17.03.2016

Skur 6, Strandkaien – Status og forventning rehabiliteringsarbeider

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Voteringsresultat:
Styret for SRH IKS	13/15	14.04.2015	En stemme mot vedtak
Styret for SRH IKS	67/15	15.12.2015	Enstemmig
Styret for SRH IKS	18/16	06.04.2016	

Forslag til vedtak:

«Styret tar saken til orientering.»

Bakgrunn

Det ble gjort følgende vedtak i sak 67/15:

Styret vedtar rehabilitering og ombygging av 2. etasje og del av 1. etasje til kontor innenfor en ramme på kr 9,1 millioner.

Status for rehabiliteringsarbeidene

Første trinn i rehabiliteringsarbeidene var å rive ned alle innvendige overflater og fjerne innvendige vegger som ikke er bærevegger. Det ble underveis avdekket en del overraskelser. Det er blant annet behov for mer avretting av gulv og mer arbeid med gjenoppretting av nye gulv. Det er nødvendig med forsterkning av innvendig bæring, og det er funnet fuktskader som må utbedres.

Arbeidet med vann og avløp ble vesentlig mer omfattende enn forventet. Inntak av vann med hovedstoppekran må flyttes fra rom med trafokiosk til et teknisk rom. Avløp for spillvann og kum må flyttes ut av bygget til fortauet. Det var ikke kjent at spillvannsledning hadde betydelig motfall og at kummen hadde 100% fyllingsgrad.

Det vil bli utført noen arbeider som ikke var tatt med i planlegging av rehabiliteringsarbeidet; blant annet utbedring av gulv i lageret til havnedriften og nytt besøkstolett.

Det meste av rivingsarbeidene er nå utført, og oppbygging av nye innvendige flater er i gang.

Forventning til sluttprognose

Merarbeidet som er beskrevet ovenfor medfører tilleggskostnader både til rådgivere og entreprenører. Flytting av hovedstoppekran og spillvannskum medfører en betydelig høyere kostnad enn det som var avsatt i anbudsprisen. På det tidspunktet var ikke arbeidsomfanget kjent og det ble lagt inn en rundsum. Noe av endringskostnadene for riving er under forhandling.

Tilleggsleveransene for nytt gulv i lageret og besøkstolett, som ble priset etter anbudsinnhentelse, bidrar med en relativt liten andel av total kostnad.

I etterkant av anbudsinnhentelsen har administrasjonen lyktes med å redusere kontraktsum på tekniske fag med flere hundre tusen kroner, med bakgrunn i valg av andre løsninger enn beskrevet i tilbud.

Grunnlaget for entrepriserammen på kr 9,1 mill. inneholdt dessverre ikke fellesomkostningene prosjektering og byggeledelse. En ser imidlertid at avsetning til usikkerhet og kontrahering av delentreprisene i stor grad veier opp for dette.

Sluttprognose samlet har p.t et negativt avvik på 3%. I dette avviket er det inkludert sluttprognose for alle fagene, omtvistet beløp som er under forhandling, flyttekostnad til vann og avløp og tilleggbestillinger av nevnte gulv og besøkstolett.

Siden det meste av rivingsarbeidene er utført er det sannsynlig at de mest kostnadskrevenende ukjente faktorer er avdekket.

Framdrift

Rivingsarbeidene ble startet opp med ca 1 måneds forsinkelse, som i hovedsak skyldtes lengre saksbehandlingstid i kommunen enn forventet for igangsettingstillatelse.

Det er god fremdrift på arbeidene, og det følges nå en fremdriftsplan som tilsier ferdigstillelse av hele bygget innen 15. juni 2016. Det tilstrebes å prioritere ferdigstillelse av utleide arealer først, på bekostning av delen som skal benyttes av Stavangerregionen Havn i forbindelse med rehabilitering av eget kontorbygg.

De inngåtte leieavtalene for Skur 6 har tatt høyde for en forskyvning i ferdigstillelse i forhold til opprinnelig forventet, og leietakere er orientert om status.

Stavangerregionen Havn IKS

Merete Eik
Havnedirektør

Saksbehandler:
Petter Hult
Eiendomssjef SRHD

Sak 19/16

Mekjarvik – bygging av 400 tonns pullert

Saken

Leietaker i Mekjarvik har etterspurt en reduksjon i leiepris for å bli avhjulpet i den utfordrende markedssituasjonen i oljeservicenæringen som de er en del av. I forbindelse med dialog om dette med leietaker har SRH signalisert at i stedet for å redusere leiepris kan havnen bidra med å tilrettelegge for «annen» / økt aktivitet på kaiene og lagerområdene.

En konkret sak som har vært diskutert er flytting av en 200 tonns fortøyningspullert fra bakenforliggende lagerområde og frem mot kai platen. Årsaken til at det er ønskelig å flytte pullerten er at det vil medføre bedre og sikrere fortøyning av fartøy som ligger på Brent Spar og /eller hovedkaiaen.

Ved bruk av aktuell 200 tonns pullert der den er plassert i dag, legges det også store hindringer for bruken av bakenforliggende lager / prosjekt område.

Det vil ikke være fornuftig, hverken teknisk eller økonomisk, å flytte pullertfundamentet for nevnte 200 tonns pullert.

Skal pullerten «flyttes» så må det bygges ny pullert lokalisert nærmere kai platen. Dersom ny pullert bygges er det fornuftig å også tenke ny aktivitet og heller bygge en 400 tonns pullert i stedet for en ny 200 tonns.

SRH kjenner ikke til at det finnes 400 tonns pullert på kaier på Sørvestlandet. SRH og leietaker i Mekjarvik har tro på at en 400 tonns pullert i Stavangerregionen hadde vært svært attraktivt, spesielt med tanke på bollard pull tester som kan tilbys til nybygg som det i dag ikke er mange av, men det tror en vil endre seg på sikt.

Det største potensialet er bollard pull testing ved klassing av skip samt anchor handleere som får store slepe kontrakter der nytt slepesertifikat kreves. Det blir det en god del av i forbindelse med Johan Sverdrup, Castberg og andre utbygninger de neste årene.

Det vil være store inntektsforskjeller på bollard test på en 400 tonns pullert i stedet for en 200 tonns.

I forhold til fartøyer som er i området jevnlig, har både K-line, REM, Farstad, Bourbon og DOF store anchor handleere som har slepekapasitet over 300 tonn. Som nevnt så kjenner ikke SRH til at disse har andre steder å gå i Stavangerregionen som kan utføre tester med slik kapasitet.

En 400 tonns pullert vil gjøre det mulig med en høyere utnyttelse av kaiene i Mekjarvik ved å kunne fortøye store fartøy samtidig på Brent Spar og hovedkaiaen.

Administrasjonen mener at investering i en 400 tonns pullert i Mekjarvik vil være fremtidsrettet ved å tilføre ny aktivitet og øke utnyttelsen av havneområdet, samtidig et tilbud som igjen kan medføre positive synergier for næringslivet i regionen.

Bygging av en 400 tonns pullert må gjøres i forkant av overflatevann prosjektet der 30 cm armert betongplate blir etablert i aktuelt område.

Estimat på investering

Multiconsult har gjort en forprosjektering av en ny 400 tonns pullert, og har estimert en byggekostnad inkludert graving på til sammen kr 2,1 mill.

Det er estimert at en 200 tonns pullert vil kunne ha en samlet byggekostnad på kr 1,5 mill.

Øvrige prosjektkostnader som prosjektering og saksbehandlingsgebyr er estimert til kr 0,3 mill.

Samlet prosjektkostnad for bygging av ny 400 tonns pullert er estimert på til sammen kr 2,4 mill.

Framdrift

Prosjektet for håndtering av overflatevann i Mekjarvik er nå i en fase med sluttforhandlinger. Det er planlagt igangsettelse kort tid etter kontrahering med entreprenør.

Det er svært uheldig om overflatevann prosjektet blir utsatt i tid, og det vil derfor være en fordel med rask oppstart med bygging av ny pullert.

Administrasjonen har håp om at begge prosjektene vil kunne bli ferdigstilt innen september/oktober i 2016.

Stavangerregionen Havn IKS

Merete Eik
Havnedirektør

Saksbehandler:
Odd Bjørn Bekkeheien
Daglig leder SRHD

Sak 20/16

Kompetanseheving ledere

CLOSE
TO *people*
energy
business
nature

SAK NR.: 20/16
MØTEDATO: 06.04.2016

Til styret for SRH IKS

Arkiv: 16/44

Saksbeh.: ME
Innstill. dato: 31.03.2016

Kompetanseheving ledere

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Voteringsresultat:
Styret for SRH IKS	20/16	06.04.2016	

Forslag til vedtak:

«Styret ser positivt på fokus på kompetanseheving og lederutvikling av havnedirektør og daglig leder av Stavangerregionen Havnedrift, samt på sikt også resten av ledergruppene i konsernet, og vedtar en årlig kostnadsramme på dette arbeidet med kr 50 000 pr selskap.»

Bakgrunn

I konsernets strategiplan er det under målområdet HVORDAN fokus på tilrettelegging for kompetanseheving. På generell basis er budsjett for kurs og reisevirksomhet økt det siste året med tanke på at hele organisasjonen skal ha økt mulighet for å holde og videreutvikle et høyt faglig nivå, kunne lære av besøk i andre havner, og stimuleres til følge med på utviklingen og lære av andres «best practice».

Ved inngangen til 2016 etablerte konsernet ledergrupper i begge selskapene. I SRH består ledergruppen av de fire ansatte, samt daglig leder i Stavangerregionen Havnedrift AS (SRHD). Det har tidligere vært mye fokus på drift og mindre på arbeid av strategisk karakter. Dette er i endring, både i fht at havnen har fått en aktuell og levende strategiplan, samt at behovet for langsiktig fokus på hva havn skal og vil være i et langt perspektiv er blitt betydelig aktualisert i fht arealtilgang og eiernes egne langsiktige planer.

Tolederskap

Havnen er organisert i et konsern med den operasjonelle havnedriften i SRHD, og den strategiske og forvaltningsmessige delen i SRH. Samarbeidet mellom disse to selskapene er av avgjørende betydning for all suksess i havneutviklingen. Her er havnedirektør og daglig leder i SRHD sentrale. På mange måter kan samarbeidet mellom disse to funksjoner minne om en toledersmodell i avis, universitet, teater, o.l.

Det er ønskelig og i tråd med strategisk plan å ha fokus på samarbeidet mellom disse lederne, samt på sikt også lederutvikling i resten av organisasjonene. Dette er kompetanseheving og viktig for å nå strategiske mål, ikke minst i fht hvordan det skal jobbes og samarbeides i organisasjonen. Medarbeiderundersøkelsen ga tydelige signaler på at det er behov for god ledelse med ønsker om tydelige krav og klare tilbakemeldinger til medarbeidere. Kort oppsummert kan det sies at lederutviklingen vil:

- Styrke ledelse som virkemiddel for å nå definerte mål
- Oppnå en bedre og økt felles forståelse for organisasjonens mål, roller, rutiner
- Styrke havnedirektør og daglig leder i SRHD i utførelsen av de respektive roller
- Forsterke relasjonen mellom havnedirektør og daglig leder i SRHD
- Fremstå enda mer samlet som ledere overfor egne medarbeidere

Økonomi

Arbeidet med lederutvikling i havnen vil bestå i veiledning/rådgivning av ekstern konsulent/organisasjonspesikolog som er spesialisert på lederutvikling. Det anslås at dette vil kunne ha en kostnad på inntil kr 50 000 pr selskap pr år. En kostnad til lederutvikling i havnen skal ha dekning innenfor eksisterende budsjetttrammer i selskapene.

Stavangerregionen Havn IKS

Merete Eik
Havnedirektør

